

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013**

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit, materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit;

.....
Curius et Fabricius, antiquissimi viri, et his antiquiores Horatii plane ac dilucide cum suis locuti sunt; non Sicanorum aut Pelasgorum, qui primi coluisse Italiam dicuntur, sed aetatis suae verbis utebantur. Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, quae dicas.

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις:

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:

longa: την ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου γένους στον συγκριτικό βαθμό

sibi: τον αντίστοιχο τύπο στο α' πρόσωπο

sede: τη γενική πληθυντικού

paulo: το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό

res ipsa: τη δοτική ενικού

multum: τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

Fabricius: την κλητική ενικού

antiquissimi: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος

viri: την αφαιρετική πληθυντικού

suis: τον αντίστοιχο τύπο στο α' πρόσωπο (για πολλούς κτήτορες)

primi: τη γενική πληθυντικού στον συγκριτικό βαθμό

matre: τη γενική πληθυντικού

Evandri: την ονομαστική ενικού

neminem: τη γενική ενικού

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:
mora, standi, sibi, paulo, viri, primi, Evandri, scire.

Μονάδες 8

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013**

Γ1β. «rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet»: να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 3

Γ1γ. «ego libenter tibi mea sede cedo»: να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση «Caecilia dixit puellae».

Μονάδες 4

Γ2α. «coluisse»: να αναγνωρίσετε συντακτικά τον τύπο (μονάδες 2) και να δηλώσετε το υποκείμενό του με την απαραίτητη αιτιολόγηση (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Γ2β. «proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris»: να αναγνωριστεί το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2) και να δηλώσετε τον συντακτικό της ρόλο (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Γ2γ. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική στην πρόταση «postea is puellam in matrimonium duxit» (μονάδες 3) και την παθητική σύνταξη σε ενεργητική στην πρόταση «qui primi coluisse Italiam dicuntur» (μονάδες 3).

Μονάδες 6

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

A. Στο τέλος η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. τότε η Καικίλια είπε στην κοπέλα: «Εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε αυτά τα λόγια. Γιατί πέθανε η Καικίλια, την οποία, όσο ζούσε, ο Μέτελλος αγάπησε πολύ· έπειτα αυτός πήρε την κοπέλα γυναίκα του (παντρεύτηκε την κοπέλα).

Ο Κούριος και ο Φαβρίκιος, οι αρχαιότατοι άνδρες και οι αρχαιότεροι απ' αυτούς Οράτιοι, μίλησαν με τους συγχρόνους τους καθαρά και με διαύγεια. Δεν χρησιμοποιούσαν τη γλώσσα των Σικανών και των Πελασγών, για τους οποίους λένε ότι κατοίκησαν πρώτοι στην Ιταλία, αλλά τη γλώσσα της εποχής τους. Εσύ όμως, χρησιμοποιείς γλώσσα που έχει πέσει σε αχρηστία εδώ και πολλά χρόνια, σαν να μιλούσες τώρα με τη μητέρα του Ευάνδρου, επειδή δε θέλεις να ξέρει και να καταλαβαίνει κανείς τι λες.

B1. longiora, mihi, sedum, minime, rei ipsi, plurimum, Fabrici, antique, viris, nostris, priorum, matrum, Evander, nullius.

B2. stetisti, cessissetis, dicentur, confirmemus, moritur-moriturus, vivere, duc, loquentem, cultum-cultu, utuntor, sciatis, voluisse-velle.

Γ1α. mora = αφαιρετική της αιτίας στο fessa
standi = γενική του γερουνδίου, ως γενική αντικειμενική στο mora
sibi = δοτική προσωπική χαριστική στο cederet
paulo = αφαιρετική μέτρου ή διαφοράς στο post
viri = παράθεση στο Curius et Fabricius
primi = επιρρηματικό κατηγορούμενο τάξης / σειράς στο qui
Evandri = γενική κτητική στο matre
scire = αντικείμενο στο vis, τελικό απαρέμφατο.

Γ1β. «Matertera, mihi paulisper loco cede!»

Γ1γ. Caecilia dixit puellae se libenter illi sua sede cedere.

Γ2α. coluisse = αντικείμενο στ ρήμα dicuntur, ειδικό απαρέμφατο. Υποκείμενο στο απαρέμφατο coluisse = qui.
Πρόκειται για το φαινόμενο της άρσης του Λατινισμού, καθώς το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από παθητικό λεκτικό ρήμα. Το υποκείμενο του ρήματος και του απαρεμφάτου είναι το qui (ταυτοπροσωπία).

**ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013**

Γ2β. Δευτερεύουσα υποθετική παραβολική πρόταση που εισάγεται με τον σύνδεσμο *proinde quasi*, εκφέρεται με υποτακτική γιατί η σύγκριση αφορά μια υποθετική πράξη ή κατάσταση, χρόνου ενεστώτα (*loquaris*) ύστερα από ρηματικό τόπο εξάρτησης αρκτικού χρόνου (*uteris*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Χρησιμεύει ως β' όρος σύγκρισης.

Γ2γ. *Postea, puella ab eo in matrimonium ducta est.*
Quos primos coluisse Italiam (homines) dicunt.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ «ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΑΤΖΗΤΣΟΜΠΑΝΗ Μ. – ΧΟΝΔΡΟΥ Α.